

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék)

Az új szerb király.

Mult hét szerdáján vonult be Szerbia fővárosába, Belgrádba *Karagyorgyevics* Péter az új szerb király, hogy elfoglalja Szerbia királyi trónját. Még talán a vérfoltokat sem bírták lemosni a trón zsámolyáról, melyet az előző király meggyilkolása alkalmával ejtettek a szerb királyi palotában és ime megvan az új király. Milyen könnyen lehet királyt kapni, bizonyos, ha valami nagyobb munkára keresnének egy embert, azt nem oly könnyedén kapnának, de király az mindig akad, még a véres trónusra is.

Az új szerb király *I. Péter* néven fog szerepelni a szerb nemzet történetében. Hogy uralkodása áldást hoz-e a népre? az kérdés. Annyi bizonyos, hogy áldás hullott, jótékony eső szakadt le az égboltról, míg bevonulását megtartotta. És mi, akik közel, de mégis távoli nézői vagyunk a szerb szomszédok mozgalmának,

I. Péter szerb király.

önkéntelenül kérdezzük, hogy vajon mikor gyilkolják le ezt az új királyt? . . . Mert az öldöklés napirenden van Szerbiában, akár a vadnépek honában. Heves vér, meggondoltság és vérengzés jellemzi a szerb nemzetet, de azért király mindig kerül az üres trónra. Az új szerb király rövid életrajza a következő.

Karagyorgyevics Péter herceg, született Belgrádban 1846. A család jelenlegi feje és atyja terveinek örököse, 1883. aug. 11-én nőül vette Miklós montenegrói fejedelem *Zorka* nevű leányát, mikor az orosz czár is pártját fogta trónkövetelő terveiben. *Zorka* hercegnő halála után apósával, Miklós fejedelemmel nejeinek hozománya (1 millió rubel) miatt összeveszett s ezzel

az orosz czár kegyét is elvesztette. *Karagyorgyevics Péter* herceg a francziák táborában végigküzdötte az 1870—71-iki porosz-francia háborút.

A „TURUL“ permetező ajelenkor legtökéletesebb peronospora permetezője

Árak:
1—5 darab vételénél egy darab ára . . . . . frt 14.—
6—10 darab vételénél egy darab ára . . . . . frt 13.50
11—25 darab vételénél egy darab ára . . . . . frt 13.—
csomagolással együtt. . . . . frt 1.—
Hosszabbító cső magastörzsű fák permetezésére . . . . .
Francia szóró (kivánatra külön) . . . . . 75 krajczár.

MAUTHNER ÖDÖN

Peronospora-permetező „DIADAL“

csiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50.
Hosszabbító cső, magastörzsű gyümölcsfák permetezésére. Ára frt 1.—
Szőlészeti, borászati és gazdasági egyesületeknek, valamint
községeknek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén
igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek.

cs. és kir. udvari **Budapestben.**
magkereskedése

A föld.

— Péter és Pál napjára. —

Mikor a nap kétszer felkél s ugyanannyiszor lenyugszik, a következő hajnalon sok ezer kaszapenge vág bele a termőföldnek aranykalászos rengetegébe. Mert Magyarországon a két nagy apostol, Péter és Pál emlékezetének ideje nemcsak a vallásos kegyelet ünnepe, hanem jelenti az aratás, a legszebb, de a legsúlyosabb mezei munka kezdetét is. Ezen a napon egybeforrad a gazda s a szegény arató paraszt imája, esedezvén együtt a mindenk Gondozójához, hogy amit adott, azt ne vegye el az utolsó pillanatban. Hogy harmatoztassa meg még egyszer a mezők kalászait, hogy azoknak aranynyá sárgult szeme ne peregjen ki a kaszacsapások sulya alatt. Mert az a *kenyér*, az az *élet*.

És amerre a szem lát a lankás hegyoldalokon, az alföldi s mezőföldi rónán, ahol a vizek árjai nem pusztítottak, vagy a jégesővel száguldó zivatar nem tombolta ki haragját, ott terül el mindenütt egy év fáradozásának gyümölcse: a buza-, rozs-, árpaföldek ingó-ringó felületén. A földmives ember hálásan tekint végig az Isten áldásán, a falukból, tanyasorokból pedig kihallatszik a tarlóra készülő marokverő leányok, menyecskék nótája:

Nosza rajta frissen a buzamezőre,
Koszorut kap, aki most siet előre,
Harsogtassuk a sarlónkat
Szép magyar nótával,
Segít rajtunk a jó Isten
Telt buzakalászszal.

Segít az Isten, aki nekünk adá ezt a földet, mely termékeny vala mindenha, mint a Nilus, mint az Ararát völgye, mert tiz század óta magyar vér öntözte annak minden rögét. Ezt a rögöt, amelyről szól a költő zsolozsmája:

*Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt...*

***

Ez a föld. Mi is ez a föld? A természet, az emberiség, minden élő lény és érző szervezet szülő édes anyja. Nemcsak az. A fájó sebekre balzsamot nevel s ha elkövetkezik a mulás pillanata: édes enyhet, örök nyugodalmat ad.

Apostolaink vérért leitta s kisarjadzott belőle a buzakalász, a megelégedés, a szabadság virága.

Ez a föld, ez a haza, nemzedékek szülője és temetője. Minden hantjában ott van őseink porából egy-egy rész és szunnyadó erőiben vagyon ujjáébredésünk, feltámadásunk reménye, hite, bizalma. Az Isten lelkéből kiszakadt darab, melynek göröngyeit szent emlékekké avatták a Megváltók kihullott vércseppjei. Ahova szemük sem lát, össze nem számlálható évezredek homályos ködében született. Első porszeme talán kiszakított része lehetett egy másik, a semmiség ürébe letünt világnak. Csillagokat megsemmisítő viharok aczélozták össze izzó porát, tengerek borultak le reá s párologtak fel róla addig, amíg nem lett életet adó, növényt, állatot s a teremtés koronáját: embert nevelő, fentartó humuszszá.

***

Ezt a földet, amelyet mi magyarok birunk világrészünkből s melynek felette reng most az aranykalászos rónaság, ezer esztendővel ezelőtt őseink vitézi kardja szerezte meg s eleink bölcsesége tette állandó tanyává számunkra. Tekintsünk Északnak, Délnek, Keletnek és nyugatnak tereire, örök havaktól ragyogó ormaira, erdőktől átölelt bérczkoszoruira, mindenütt ott látjuk nemzeti küzdelmeink egy-egy emlékjelét. Itt egy Golgotha, ahova szabadságunkért küzdő, véreinket hurczolta az önkény pribékje, amott a diadaloknak oltára, ahol a dicsőségért mutatánk be egykor áldozatot.

Magyar vér öntözte, magyar kézbe fogott eke vasa hasította föl ezt a földet, melynek mélyében anyáink, apáink alszanak örök, édes álmod. A fű, mely illatot lehel reánk, a fa, mely lombozatának árnyával ránk borul, az ő szívéből gyökerezett. Az Attila hármaskoporsója fölött zuhogó nagy folyam, a kis Csele patak egy királyt halálos álmában csókoló csendes csobogása, ennek a földnek szeretetére int, oktat bennünket. Erről szól a földmives lelkéből kifakadó sóhajlás, ezt hirdeti a könny, mely szeméből kiomlik sirhalmoknak dombján. Minden, ami érzés itt van a szívében, ennek a szent földnek, ennek a hazának szeretetére oktat és tanít meg. Aki ma a földet szereti igazán, s hozzá ragaszkodik s magát abból kiturni nem hagyja, legigazabb fia ős nemzetségünknek Mert igaz az a mondás, hogy akié a föld, azé az ország s ha idegené lesz, akkor annak szolgájává süllyed az a nemzet. S akkor... nem lesz Magyarország.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akának létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Azért én népem, nemzetem el ne szakadj tőle, szeresd azt a földet, mely most Péter és Pál napján gazdag áldásával borul le előtted.

***

Ma még ünnepi inára kondulnak a harangok s ércnyelveik csengése összeölelkezik, harmóniává olvad a csillagokragyogta magasban. Holnap már a kasza cseng és pendül a sarló. Aratnak, kaszálnak szép Magyarországon. Annyi aggodalom, munka és verejtékhullatás után bő termést adjon ez az őföld a magyar gazdának.

Magyar Gyula.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülései egy hét óta szüneteltek. A *Széll* kormány beadta lemondását s míg az új kormány megalakul addig elnapolták a házat. Őfelsége az új kormány megalakításával *Tisza* István grófot bizta meg először; aki két napon keresztül tárgyalta *Apponyi* Albert gróffal, *Széll* Kálmán volt miniszterelnökkel, *Wekerle* Sándorral, *Hieronym* Károlylyal, *Hódossy* Imrével, gróf *Desseffy* Auréllal az *Andrássy* grófokkal s akit legelőször kellett volna említeni *Fejérváry* Géza báróval. *Tisza* Istvánt ugyanis első sorban *Fehérváry* báró ajánlotta a királynak. Ugy a szabadelvű-párt vezető férfiai, mint az ellenzék *Tisza* miniszterelnök jelöltségét a legmerevebb visszautasítással fogadta. S *Tisza* grófnak nem sikerült kormányt alakítani, annál kevésbé; mert a katonai javaslatok tekintetében semminemű engedményt nem hozott. *Tisza* István gróf, miután nem sikerült neki kormányt alakítani, megbízatását visszaadta a királynak. *Tisza* gróf személyes párthívei; miután *Tisza* kormány alakítása első sorban a volt nemzeti pártiakon és a szabadelvű-párt agrárius csoportján s az ezekkel egyetértő u. n. *Andrássy* csoporton mult; szintén tömörültek s mintegy 106-an *Vörös László* és *Hieronym* Károly elnöklete alatt értekezletet tartottak a »Hungária« szállodában s kimondták, hogy csak olyan miniszterelnököt támogatnak, aki a szabadelvű-párt régi programján áll. (Értsd: a *Bánffy Dezső* báró erőszakos, szabadelvűnek mondott korrupciós politikáját.)

Tisza István gróf után *Khuen Héderváry Károly* gróf, horvát bán kapott megbízást a kormányalakításra, akit úgy a szabadelvű-párt, mint az ellenzék a legvegyesebb érzelmekkel fogadott. A horvát bán két napon keresztül tárgyalta úgy a szabadelvű-párt vezetőférfiaival, mint az ellenzék vezéreivel, akiknek

Kossuth Ferencz lakásán kijelentette, hogy a katonai javaslatokat hajlandó a napirendről levenni s ezzel szemben azt kívánja, hogy az ellenzék szavazza meg az indennitást, a költségvetést és a kiegyezési javaslatokat, adja meg a rendes ujoncz létszámot s az ujonnan felállítandó tarackkütegekhez szükséges 5000 embert. A hadügyikormány az ujoncz létszámot, a póttartalékosok fokozatos behívásával emelné fel. *Khuen Héderváry* gróf előterjesztéseit, az ellenzék nem fogadta el s *Apponyi* Albert grófhhoz, a képviselőház elnökéhez kérvényt adott be a képviselőház sürgős összehívására. Az elnök, az ellenzék képviselői kívánságának eleget is tett s a házat csütörtök délelőtti tíz órára hívta össze.

A képviselőháznak egyetlen ülése volt a héten. Valóságos bucsuzkodó ülés, amelyen azonban az ellenzék pártok összeveszttek egymással s különösen erős szemrehányást tettek a *Kossuth*-pártnak, hogy az beleegyezett a bán miniszterelnökségébe.

Az ülést *Apponyi* Albert gróf elnök tizenegy óra felé nyitotta meg.

Az ülés megnyitásakor lépett a terembe *Széll* Kálmán miniszterelnök, aki a *Tisza*-csoport kivételével zugó éljenzések között foglalta el a piros bársonyszéket. A miniszterelnököt követte aztán a kabinet többi tagja: *Darányi* Ignác, *Plósz* Sándor, *Wlassics* Gyula, *Lány* Lajos, *Lukács* László és *Cseh* Ervin, csupán *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter maradt távol, akinek megjelenése bizonyára erős tüntetést provokált volna.

Az első szónok *Barabás* Béla volt, aki ismertette a függetlenségi párt küzdelmét a katonai javaslatokkal szemben.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy egyéni szempontból is kötelessége a királyt fedezni s oly támadásokkal szemben, melyek jogtalanok megvédeni.

Széll Kálmán után az egész Ház meglepetésére *Tisza* István gróf állt fel szólásra s *Barabás* szavaira válaszolt.

Polónyi Géza legelőször *Tisza* Istvánnal polemizált s a zajos közbekiáltások által provokálva, elmondta a függetlenségi pártnak a bánal lefolyt tárgyalását.

Szünet után *Berzeviczy* Albert arra kérte a Házat, hogy mindaddig ne tartson ülést, míg az új kormány meg nem alakul.

Az érdekes ülésnek legérdekesebb pontja *Rakovszky* István felszólalása volt, aki mint éles penge vagdalkozott nagy sikerrel *Tisza* István gróf és a hozzája simuló csoport ellen.

Rézgálicz, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor, és raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

Miből pénzelték a szerbek.

Ha gyilkolnak, ha rabolnak: mindig a fő ok erre a pénz. Keresd a pénzt mindezeknél és mindennél.

Most, mikor már a Szerbiában történt ocsmány királygyilkosság s az azt követő királyválasztás által felkeltett érdeklődés esillapulófélben van, nem lesz érdektelen egy pár olyan részletről is fellebbteni a leplet, amely valószínűleg szoros kapcsolatban van az összeesküvéssel. Így június 4-én Párisból 200 zaeszkó arany s 6-án Pétervárról 135 zaeszkó aranyat szállítottak a magyar postavonalon át Zimonyba s onnan Belgrádba Andrievics és Társa cég czimére. A külföldről érkező aranyakkal együtt megbízás is érkezett a magy. kir. posta- és távirdaigazgatósághoz, hogy a nagy értéket képviselő zaeszkók elszállítását különös nagy vigyázattal intézzék el. A pénzzel tényleg két fővárosi postahivatalnokot küldtek Belgrádba.

Ha ehhez hozzáteszszük még, hogy a királygyilkosság ezután, azaz e hó 9-én történt, lehet a két dolog között kapcsolatot találni. Megerősíti mindezeket az a tény, hogy a zavarok dacára, a szerb állampénztár a gyilkosság után szinte tulpénzbőségben leledzett s 15-én kifizették a tisztek zsoldját, az államhivatalnokok járandóságát, sőt az államadósság törlesztési tételét is kiegyenlítették.

Uriasan.

— Mondja hadnagy ur, mit tesz az magyarul *kauczió*?
— Óvadék, szép nagysám!
— Csodálatos, hogy tudja és mégsem — óvakodik.

Merénylet a czár ellen.

Ugy látszik, hogy az idei nyár igen sok ujdonsággal, világraszóló eseményekkel kezdődik. A szerb királyi család kiirtása, a királyunk elleni merénylet, a kormányválság, a postatolvaj elfogása, mind-mind érdekes események és ezekre jön most Moszkvából az a hír, hogy Csarszkoe-Szeloban a *czár élete ellen tervezett merényletet hiúsították meg*, röviddel azelőtt, hogy az udvar az új császári villába elutazott.

A merénylő *nagyobb rangu esendörtiszt egyenruhájában* próbált a czár közelébe férkőzni. Hivatalosan aggodalmasan titkolják az esetet, nehogy az uralkodó füléhez jusson, mert a belgrádi véres éjszaka óta rendkívül ideges a czár. Pedig mindenfelé azt beszélnek, hogy a merénylet híre igazat mond. A czár nagyon bizalmatlan környezetével szemben, mert tudja, hogy a szerb királyi pár ellen a hadsereg követte el a merényletet. Ki volt a czár merénylője, arról nem lehet semmit tudni, mert a hatóságok minden erejükkel azon vannak, hogy a dologról semmi se jusson nyilvánosságra. Egy titkos irású távirat, a mely Odesszából érkezett Moszkvába, megerősíti a merénylet hírét. Három nap óta a *palota-őrséget megkettőztették*, de olyan módon, hogy a czárban semmi gyanút se keltsen.

A merénylet részleteiről nem lehet tudni, mert az udvari körök hivatalosan eltitkolják és az orosz sajtó pedig nem szabad, hogy nyíltan kiirhassák benne az eseményeket.

Elvi jelentőségű határozatok.

1. A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény végrehajtási rendeletének 6. §-a szempontjából »kiszertokosok« alatt értendők azon mezőgazdák, a kiknek (tulajdonos, bérlő, hasznélvező) gazdasága a 100 kataszter holdat meg nem haladja. (Keresk. m. 77,862/903. sz.)

2. A kertészet nem tartozik az ipartörvény rendelkezései alá. (Keresk. m. 9544/900. sz.)

3. Szőlőcsozsnak gazdája ellen hátralékos bére iránt indított ügyének elbirálása, habár a vármegyei szabályrendeletben nem eselédnek, hanem szegődményesnek van minősítve, a közig. hatóság hatáskörébe tartozik. (Minisztertanács 1902. évi szeptember 13-án hozott határozata.)

Ösmeri ön a legújabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Két közgyűlés.

Szövetkezeti szempontból két fontos eseménynek volt tanuja a múlt hét. Ekkor folyt le a Magyar Gazdaszövetség közgyűlése. ugyisint a Hangya kötelékébe tartozó szövetkezetek közgyűlése. Egyelőre közöljük annak lefolyását, azzal a kijelentéssel, hogy méltatásukra legközelebb visszatérünk.

A Gazdaszövetség közgyűlése.

A múlt szerdán délelőtt a Köztelkek üléstermében folyt le a Gazdaszövetség közgyűlése. A fővárosból, de az ország valamennyi részéből is az érdeklődés nagyszámu közönséget vonzott, amely színültig megtöltötte a tágas termet. A mindvégig figyelemmel kísért és általános helyesléssel találkozott érdekes előadások sorozatát Károlyi Sándor gróf nyitotta meg, ki rámutatott a lefolyt hat év működésére, szövetségünk fokozatos fejlődésére, megjelölte az irányt, amelyen haladnunk kell, hogy a kitűzött célt elérhessük és élvezhessük a gyümölcsöt, amelyet a szövetkezés nyújt azoknak, akik ezen eszmék mellett mindvégig és hűen kitartanak.

A nagy tetszéssel kísért előadás után Bujánovics Sándor, szövetségünk alelnöke foglalta el az elnöki széket, hogy a napirendet letárgyalhassa. Rövid megnyitója után Bernát István igazgató jelentést tesz a múlt évben történetekről. Előadja, hogy a múlt év szeptembere óta mintegy 400 gazdakör, olvasókör, hitel-, tej- és fogyasztási szövetkezet lépett szövetségünk kötelékébe úgy, hogy ma már tagjaink száma meghaladja a nyolczszázat. Bejelenti, hogy az elnök ur ő excellentiája által kitűzött 100 koronás jutalmakra 23 pályázat érkezett, melyekre a választmány tagjai közül egy erre fölkért bizottság gondosan átvizsgált és az érdem szerint hozta meg határozatát.

Meskó Pál, a szövetség titkára, utalva az ország minden részében tett utazásai közben szerzett tapasztalataira, kívánatosnak jelzi, hogy a falu vezető emberei hassanak oda összes erejükkel, hogy minden községben legyen olvasó- vagy gazdakör, mely a népet elvonja a kocsma látogatásától és rászoktatja a józan életre. Ha gazdakör van a faluban, akkor ide és nem a kocsmába fog menni az unatkozó falusi ember.

Ezután Bernát István előterjesztette a múlt év számadásait és a folyó évre előirányzott költségvetést,

melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. Következett az alapszabályok módosítása az alakult viszonyoknak megfelelően, melyet a választások követtek. Egyhangulag megválasztottak újra elnökke: Károlyi Sándor gróf; alelnökké Dessowffy Aurél gróf és Bujánovics Sándor udvari tanácsos. Alapszabály szerint kisorsoltattott a választmányból 15. Ezek újra megválasztottak és a választmány Pallavicini Ede ögróf, Ybl Felix dr., Jeszenszky Pál, Paikert Alajos és Balás Árpáddal egészítettett ki.

Ezt Széchenyi Imre gróf előadása követte a szövetkezeti tanácsról. Szépen megindokolt előadásában azt fejtette ki, hogy az immár sokoldalú szövetkezeti mozgalomnak szüksége van egy oly közös központra, mely minden fejlődésről tudomással bírjon, szükséges a szövetkezetek egymással való érintkezése, a közös eszme ügyének sikeresebb előmozdítására.

Folytatólag a budapesti uzsorás szövetkezetekről Buday Barna tartott előadást. Rámutatott a koronás-szövetkezetek visszaéléseire, melyek üzemeikkel csak ártanak a szövetkezés ügyének és amelyek a tisztességes cégér alatt a legpiszkosabb dolgokba elegyednek bele. Követte Mérey Lajos előadása az új polgári perrendtartás 34-ik szakaszáról, mely szerint ne lehessen kiszolgáltatni a nagyvárosi kereskedőnek vagy gyárosnak a falusi embert azért, hogy nem a lakóhelyén pörölik az adóst.

Az értékes és érdekes előadásokat a közönség nagy élvezettel hallgatta s hiszszük is, hogy az itt szerzett tapasztalatokat a felrándult szövetkezeti emberek odahaza kellően fogják értékesíteni. Végül két indítvány tárgyalatott le. Az Ada községi hitelszövetkezet indítványa: Kéressék fel a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a nyári gazdasági tanfolyamok és a gazdasági ismétlő-iskolák tárgyai közé a szövetkezés ismertetése is felvétessék s Balás Árpád indítványa: Szt. István király napjának méltó megünneplése nemzeti és társadalmi irányban. Mindkettő egyhangulag elfogadtatott. Rövid elnöki zárszó után a közgyűlés véget ért, melyet társasbéd követett, amelyen mintegy 180-an vettek részt.

Fogyasztási szövetkezetek kongresszusa.

A Gazdaszövetségéhez hasonló módon és érdeklődés mellett folyt le szerdán délután a Köztelken Károlyi Sándor gróf elnöklete alatt a Hangya központi szövetkezet kötelékébe tartozó fogyasztási szövetkezetek kongresszusa. A kongresszust megelőzőleg a Hangya tartotta közgyűlését. Ismertetett a múlt évi üzleteredménye, melyet a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vett.

Károlyi Sándor gróf kongresszusi megnyitója-

Értelmi szerek értékesítését
közlik az előírt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyújtunk és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesíté-re elfogad:
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
feleket, gyümölcsöt stb.

ban ismertette a külföldi szövetkezeti intézményeit, amelyek az idők folyamán mindig jobban erősödnek és örömeinek adott kifejezést afelett, hogy mi sem maradunk el, mert ma már a szövetkezés nálunk is sikeresen beleilleszkedik az intézmények különféle ágazataiba.

Balogh Elemér vezérigazgató vázolta ezután a múlt év rövid történetét. Felhívta a jelenlevő szövetkezeti kiküldöttek figyelmét arra a szép fejlődésre, melyet a »Hangya« szövetkezetei évről-évre felmutathatnak. S midőn jóleső érzéssel jelzi ezt a körülményt, egyszermind rátereli a figyelmet arra, hogy mi okozza a központ és a szövetkezetek közötti surlódásokat és mivel lehet ezeket elkerülni. Laehne Hugó, az aradmegyei gazd. egyesület igazgatója indítványozza, hogy a Hangya a falusi szövetkezetek könnyebbségére állítson fel vidéki központokat. Balogh Elemér válaszában ezt a rendelkezésre álló tőke és a vidéki vezetés költséges volta miatt egyelőre nehéznek találja. Am a Hangya nem zárkózik el előle és tett is már ezen irányban kísérleteket, melyek, ha beválnak, másutt is megvalósíthatók.

Következett Szilassy Zoltán előadása az élelmi cikkek szövetkezeti értékesítéséről. Rámutatott arra a mostani helyzetre, hogy a közvetítők miatt a termelő nem kapja meg az illő árt, míg másrésztől ugyancsak ő, mint fogyasztó, szintén csalódik. Ezen a szövetkezetek segíthetnek, ha nemcsak a község fogyasztási cikkeit közvetítik, de eladni valóját is. Utal arra, hogy a »Hangya« és szövetkezetei címében is van az értékesítés szó, tehát a szövetkezeteknek értékesíteni is kell a község termelését. Hivatkozott a dán példákra, ahol minden vétel és eladás a szövetkezetek útján történik. Többek hozzászólása után Benkovits István (Fülöpszállás) a gabonaértékesítés felkarolását ajánlotta a »Hangya«-nak, mely azonban egyelőre nem kivihető.

Altenburger Gyula biztosító szövetkezeti igazgató felolvasása a szövetkezeti biztosításról fejezte be az előadások sorozatát, ki tájékoztatóan szólott hozzá a biztosításhoz, fejtegetve a szövetkezeti biztosítás nagy előnyeit. Ezzel a kongresszus az elnök ur lelkes éltetésével véget ért. Röviden vázoltuk a nap reánk vonatkozó eseményeit, melyet azonban még bővebben fogunk ismertetni.

Érdemes szövetkezeti férfiak. A Hangya közgyűlésének elmúltával nyilvánosságra hoztuk azon tiszteletre méltó szövetkezeti férfiak névsorát, kik a szövetkezés ügyének sikeres előmozdításával érdemet szereztek a kitüntetésre. A pályázók közül a Károlyi Sándor gróf által kitűzött 100 koronás jutalmak a következőknek ítéltek: 1. Nádas Mihály, a nagykirúti fogyasztási és értékesítő szövetkezet könyvvezetőjének; 2. Kányó József, mohorai r. kat. plébánosnak; 3. Kutas Bálint, törökszentmiklósi ev. ref. lelkésznek; 4. Krisztiánusz Lajos, a Tallós és vidéke fogy. szövetkezet könyvelőjének; 5. Geng István, az ujszászi fogyasztási szövetkezet könyvelőjé-

nek; mindnyájan a szövetkezeti eszme régi és lelkes munkásai. Javaslathoz hozott Janovcsik István likavkai plébános is, kinek a szövetkezeti téren maradandó és szép alkotásai vannak, de hogy a díjak egyike részére mégis ki nem adatott, oka az, hogy idáig nem egy tekintetben más irányt követett, mint a miénk. Elismerő oklevélre méltóknak ítélte a bizottság Lupták István mezőkövesdi, Szabó Gyula bátyóki tanítókat, Cséplő Józsefet a fonói hitelszövetkezet elnökét, Hagasuff Edét, Hreblay Emil, m. kir. állattenyésztési felügyelőt és Medgyesy Sándor oli tanítót. Hisszük, hogy a kitüntetésben részesültek példája vonzani fog és sok lelkes harezost szerez a mi zászlónknak.

A csongrádi gyümölcs értékesítése. A csongrádi fogyasztási szövetkezet elhatározta, hogy szövetkezeti tagjainak gyümölcsét, borát és később egyéb terményeit is külföldi piacokon nagyban értékesíti. Örömmel üdvözljük a csongrádi szövetkezés ezen dicséretre méltó lépését és hisszük, hogy a többi fogyasztási szövetkezeteknek is hallunk hasonló szándékáról.

Misi: Hát miért nem fogtad meg az enyim megbokrosodott lovamat, mikor láttad, hogy futok utána?...

Szepe: Gondoltam, hogy azért futol, hogy én nézzem, hogy szépen tudtok futni!...

A gyors hatású (rapid) szérumok nagy segítségére vannak a gazdának!

A sertésorbáncz-szérum az orbánczba esett sertéseket azonnal megmenti a veszélyből és megakadályozza a vész tova terjedését!

A lépfene-szérum a járvány pusztítása ellen rögtöni védelmet nyújt.

Megrendelhető: a Jenner-Pasteur Intézetben Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 20, akár pedig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Felségsértési per. Három napi tárgyalás után mondott ítéletet a budapesti esküdtbíróóság Kalmár Antal dr. királysértési pörében. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a törvényt alkalmazó bíróság *három havi államfogházra* ítélte Kalmár Antal drt.

A felségsértés egy könyvirás által történt, melyben az író tudományos alapon fejtegeti az államiságot és mint bölcselet a királytartás ellen irányuló véleményt nyilvánít.

A tárgyalást mind a három napon nagy közönség hallgatta. Érdekes, hogy a tárgyalás alatt Zsitvay elnök és Geguss főügyész-helyettes között néhányszor összekoccezanás is történt. Ez pedig azért meglepő, mert Zsitvay elnök eddig rendesen a védővel külömbözött össze a tárgyalás alatt.

Verekedés a kávéházban. Ujpest lakosságát másfél esztendő óta élénken foglalkoztatja az a verekedés, amely a múlt év január 25-én az ottani Török-kávéházban történt és pedig több rendbeli következményei révén. A verekedés miatt ugyanis följelentés történt a belügyminisztériumban, hivatalos vizsgálat indult meg a verekedésben szerepelt rendőrtisztviselő ellen, sőt még a képviselőházban is szóvá tették a dolgot egy kérdőre vonás alakjában. A tárgyalásnak azután megegy kis utójátéka is volt a pestvidéki törvényszék előtt. Pedig maga az eset magában nem olyan érdekes, hogy megokolná ezt a nagy érdeklődést. Mindössze annyi történt, hogy Waldmann Izidor és Klein Samu ügynökök a kávéházban összevesztek egymással és mint mondani szokás, csakhamar tettelegességre került a sor. Ezt látva Orosz Samu rendőrírnok, közbelépett, de a két verekedő hirtelen egyesült erővel a rendőrtisztviselő ellen fordult. Orosz Samu a harcias ügynökök elől visszavonult, de csakhamar rendőrökkel tért vissza a kávéházba. De ekkor már az ügynökök is segítséget kaptak Braun Farkas ujpesti házbérő személyében. A rendőrtisztviselő rendőreivel csak hosszas, elkeseredett küzdelem után tudta három ellenségét megfékezni. A két ügynök és segítőársuk ellen hatóság ellen való erőszak büntette miatt indították meg az eljárást, de másrésztől ujpesti polgárok nyílt levélben a belügyminiszternél följelentették Orosz Samut, sőt interpelláció is volt a képviselőházban a rendőrírnok állítólagos erőszakos föllépése miatt. A rendőrírnok ellen a vizsgálatot ugyan megszüntették, ellenben Waldmann Izidort, Klein Samut és Braun Farkast a pestvidéki törvényszék vád alá helyezte. A tárgyaláson a vádlottak azzal védekeztek, hogy ők nem szolgáltattak okot a rendőri beavatkozásra s csak fölháborodásukban szegültek ellen a hivatalos hatalomnak. A törvényszék Klein Samut és Braun Farkast föl is mentette, de Waldmann Izidort hatóság elleni erőszak vétkeért egy hónapi fogságra ítélte.

Az elítélt védője főlebbezett, ugyszintén az ügyész is a büntetés súlyosbitásáért és a többi vádlott fölmentése miatt.

Becsületbéli kötelesség.

András gazda: Az én lelkiismeretem már nyugodt Elvégeztem *becsületbéli kötelességemet.*

Mihály gazda: Hüséges maradt a feleségéhez?...

András gazda: Még annál is több!

Mihály gazda: Mi lehet ennél több?

András gazda: A legelső becsületbéli kötelesség, hogy a „*Független Ujság*” minden olvasója még *legalább egy előfizetést* szerezzen, mert azt a lapot pártolni becsületbéli kötelesség. En ezt elvégeztem!!!

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1903. július hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinak előfizetése június hó 30-án lejár, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat szétküldöttük.

Előfizetési ár:

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
== negyedévre 1 korona 50 fillér. ==**

A „*Független Ujság*” eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése”. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*” kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnköt arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még *legalább egy új előfizetőt* szerezni s a „*Független Ujság*”-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiai tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

• MI UJSÁG? •

József főherceg és a cigányok. József főhercegnél, hetvenedik születésnapja alkalmából, június huszonkettedikén, hétfőn tisztelegtek a cigányzenekarok vezetői. József főherceg margitszigeti nyaralójában fogadta a küldöttséget, melynek vezetője *Markó Miklós*, a Czigányzenészek Albumának szerkesztője s tagjai nagygyézi *Rácz Pál*, miskolczi *Rudics Béla*, nógrádi *Balogh Károly*, aszódi *Berkes Béla* cigányprimások és irsai *Pontér Pál* czimbalomművész. A főherceg maga látta el ilyen előnevekkel a küldöttség tagjait, akiknek bejelentésére névre szóló külön meghívót is küldött.

Széchenyi basa Magyarországon. Sopronból írják, hogy *Széchenyi Odön* basa Sztambulból Nagy-Czenkre érkezett *Széchenyi Béla* gróf látogatására. Utjában Győrött is megállapodott, ahol unokaöcsesét, *Széchenyi Miklós* gróf püspököt látogatta meg.

Arvizkatasztrófa Amerikában. Oregon államban minap óriási felhőszakadás volt. Az óriási zivatar nyomán keletkező hatalmas vizár több mint *nyolczszáz embert pusztított el*, magában *Hepner* városban *háromszáz* veszték el. A város jó háromnegyedrészben romokban áll. A város szállója is rombadőlt, *ötven vendéget* temetve maga alá.

Ha akarnak, érthetnek belőle. A cseheknek a jóízű magyar liszt ellen intézett támadása visszafelé sült el. A józan és hazafias magyar társadalom felemelő egyértelműséggel a jogtalan támadásra a cseh és osztrák iparezikkék, főleg a külföldi sörök mellőzésével felelt. Külföldi sör ma már csak ott kapható, ahol a gazda a külföldi sörgyáraknál nyakig uszik az adósságban. E vendéglőket gyorsan fogja utólni a végzet, mert a fogyasztó-közönség elvesztvén a hitelvesztett koreszmárosok iránti bizalmát, kerülni fogja őket. Ebből aztán, ha akarnak, eleget érthetnek a cseh szomszédok is.

Boroszlóiak Budapesten. Boroszló város tanácsa bizottságot küldött Budapestre, hogy a szemétfuvarozás intézményét s a tűzoltóság szervezetét tanulmányozza. A német vendégek között vannak: *Wirtz* építőügyi tanácsos, *Herczog* és *Götz* tűzoltósági igazgatók, *Cabanis* műszaki tanácsos és *Suchanthe* bizottsági tag. A német vendégek látogatást tettek a központi tűzörség épületében, ezután a Margitszigetet s a Svábhegyet keresték föl, este pedig a Pannóniában vacsora volt tiszteletükre.

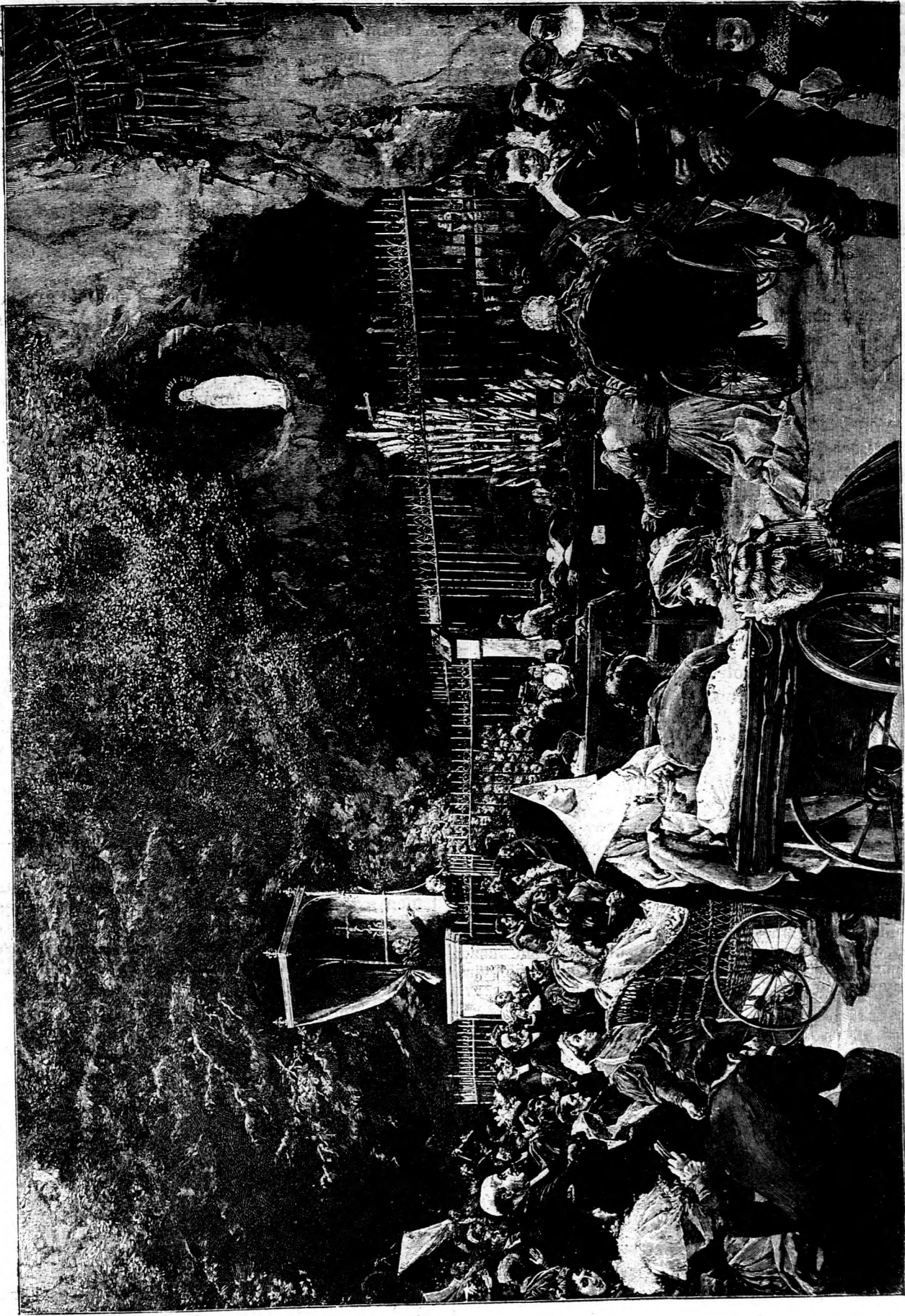
Az öreg szolgál. Keeskemét város törvényhatósága a minap *Beniczky* Ferencz főispán elnöklésével tartott közgyűlésén szépen megtisztelte öreg szolgáját. Történt ugyanis, hogy a közgyűlés nyugdíjba helyezte *Garaczi* Mihály nevű szolgáját, aki ötvenöt éven keresztül szolgált becsületes hűséggel a várost. Legutóbb élvezett fizetését kapta nyugdíjul. És mikor ezt a közgyűlés elhatározta, *Kada* Elek polgármester indítványára egyhangu lelkesedéssel kimondta, hogy

Az erdő mélyén.

az öreg arczképét a tanácsterem számára megfesteti. Az öreg *Garaczi* Mihály egyike a régi magyar típusoknak, amelyek szinte kíváncsoknak a festő ecsetjére. A város apraja-nagyja ismeri az öreg szolgát.

A vakok vizsgálja. A vakok budapesti orsz. intézetében vasárnap délelőtt volt a növendékek vizsgálja a közönség nagy érdeklődése mellett. E növendékek tanulmányosságukkal és ügyességükkel bámulatba ejtették a hallgatóságot. Különösen a zongorajátékoknak és szavaltatoknak volt nagy hatásuk. Sűrűn

A Lourdes-i bucsuhely.

hangzott föl utánuk a taps. Osztatlan tetszést keltett a növendékek munkáiból rendezett kiállítás is. A humánus intézet ünnepélye déltután ért véget. Az elismerésből az intézet vezetőségének és tanári karának is kijutott.

Jövendölések az idei nyárra. Egy berlini könyvkereskedőnél most jelent meg Falb osztrák időjós jövendölései az idei nyárra. Falb szerint az idén július első hete hideg és esős lesz, azután pedig igen száraz napok következnek. Július 9-ike harmadrendű kritikusanap. Július 20—24-ike közt viharok várhatók, kevés esővel, s aztán megint szép idő lesz. Augusztusban általában derűs, meleg napok lesznek, a hónap elejét és végét kivéve. Augusztus 24-ike elsőrangú kritikusanap. Szeptemberben nagyon sok lesz az eső és a vihar; a hónap második és harmadik hetében folyton esni fog az eső, állítja Falb, aki ennek alapján azt ajánlja, hogy mindenki igyekezzék már augusztus végén a nyaralásból hazatérni.

Hornig püspök alapítványa. Hornig Károly báró veszprémi püspök a gyógyíthatatlan betegeknek Augusztus főhercegasszony fővédősége alatt álló *»Irgalom Házában«* egy beteg ellátására tízezer koronás alapítványt tett.

Százezerkoronás adomány. Freund József kereskedő, Ó-Beese köztisztviselőben álló polgára egy Ó-Beesén építendő kórház czéljaira százezer koronát adományozott. A városi képviselőtestület elhatározta, hogy Freundot a város diszpolgárává választja.

Medvéktől szétépett gyermekek. Banjalukából érkezett jelentés szerint Imljana faluban egy Lazies nevű parasztnak három gyermekét egy hatalmas medve szétmarezangolta. A szörnyű jelenet a lakosság szemeláttára folyt le, de nem lévén fegyverük, senki sem bátorkodott a gyermekek segélyére menni az óriási fenevad ellen.

A szerencsés nyerő. A napokban egy huszonöt-három éves fiatalember állított be Mészáros Aurél hivatalnok özvegyéhez. Aréna-ut 12. számú lakására. A jól öltözött gavallér tudatta az özvegygyel, hogy egyik sorsjegyen tizenkétezer koronát nyert egy fővárosi ügynökségnél. Az özvegy kijelentette, hogy neki semmiféle sorsjegye nincs és nem volt s így nem is hisz a nyereményben. De a fiatalember kifejtette, hogy a nyerő sorsjegyet még a megboldogult Mészáros Aurél vásárolta náluk, s most az ügynökség őt bízta meg, hogy a szerencsét az özvegygyel tudassa. A hiszékeny asszony felült a furfangos csalónak, aki a hiányzó sorsjegy-szelvény beszerzésének költsége fejében 64 korona 72 fillért kért az özvegytől. A szegény asszony a boldogságban uszva aranyóráját adta oda a fiatalembernek, aki gyönyörű reményeket hagyva az özvegynél, eltávozott. Mészáros Aurélné napok múltán följelentést tett a rendőrségen, amely most keresi a csalót.

A lugosi püspök beiktatása. Lugoson Hosszu Vazul dr. most kinevezett lugosi görög-katholikus püspök fölszentelése július 12-én fog megtörténni az érsekség székhelyén, Balázsfalván. A fölszentelési aktust Mihályi Viktor balázsfalvi érsek fogja végezni, Szabó János szamosújvári és Radu Demeter nagyváradai püspökök segédletével. Hosszu püspök ünnepélyes beiktatása július 19-én lesz Lugoson. Radu Demeter volt lugosi és jelenleg nagyváradai görög-katholikus püspök installációja csak július hó végén megy végbe. Radu Demeter a beiktatásig Hosszu Vazul püspök vendége lesz Lugoson, aztán mindketten Biharfüredre utaznak.

Huszár Miatyánk. A negyvennyolczas nagy idők emlékeiből maradt ránk ez a Miatyánk, melyet akkoron a magyar huszárok imigy imádkoztak:

Délibábos puszták nagy mindenhatója;
Magyarok istene, világ alkotója!
Hallgasd meg egyszer az én szívem kérését,
A te huszár fiad nyájas könyörgését.
Ha jön a német, vagy cseh vagy akárki,
Aki a bajuszt szokta beretválni,
Ne segítsd én uram, sem engem, sem őtet,
Csak saját vitézség adjon dicsőséget.
Hunyd be két szemednek ezüst szempilláját,
Ha kezdi te néped ellen a csatáját, —
A többit én uram, teremő istenem
Te dicsőségedre emberül elvégzem.

A világ legifjabb tanára. A napokban avatták föl ünnepélyesen a bolognai konzervatórium, e jőnevű zenei főiskola hegedű-tanszakának tanárává a 13 éves Alberto Spaldingót. A beiktatás alkalmával a konzervatórium igazgatója, Parti tanár lelkes beszédet mondott, melyben a tanárkát Paganinivel hasonlította össze.

— Már ma megnyilatkozik benne — fejtette ki a szónok — a felejtethetlen mesternek zsenialitása; játéka tökéletes, csupa mélységes érzés és a legnagyobb nehézségeken is olyan játszva győzedelmeskedik, hogy bátran nevezhető «kis Paganini»-nak. Idővel nagy, igazán nagy Paganini válik majd belőle.

Mezőgazdasági- és Iparkiállítás Zentán. A zentai Mezőgazdasági- és Iparkiállítás rendező-bizottsága legnagyobb erélylyel dolgozik a kiállítás sikerén. A mezőgazdasági osztály a vetőmag-kiállításra, vetőmagvásárra és a magtisztító gépek bemutatására fekteti a főszűlyt. Erre vonatkozólag a jelentkezések az egész ország területéről elfogadtatnak. Az ipari kiállításban csak Zentáról 130 iparos jelentette részvételét, de a vidéki ipar is gazdagon lesz képviselve. A kiállítás augusztus hó 15-én nyílik meg. A kiállítás tartama alatt a megnyitás napján lóverseny, augusztus 20-án szarvasmarha-díjazás és 23-án ló-díjazások lesznek. A kiállítás iránt az egész vidéken igen élénk érdeklődés nyilvánul.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a »Független Ujság« előfizetői. A regénykötet czime: **»Kis-Székely pusztulása«** a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legszélszerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás címére. (Budapest, IX. Köztelek.)

Lapunk mai számában közölt Fehér Miklós és Tsa gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Gazdaközönségünk szives figyelmébe ajánljuk Csehországi Thomas-művek magyarországi eladási irodájának (Budapest, VI., Teréz-körut 22) mai számunkban megjelent hirdetését.

A Thomas-salak mint kitűnő foszforsav-trágya a hazánkban eszközölt eddigi kísérletek alkalmával fényesen bevált, olesósága folytán rendkívüli elterjedtségnek örvend.

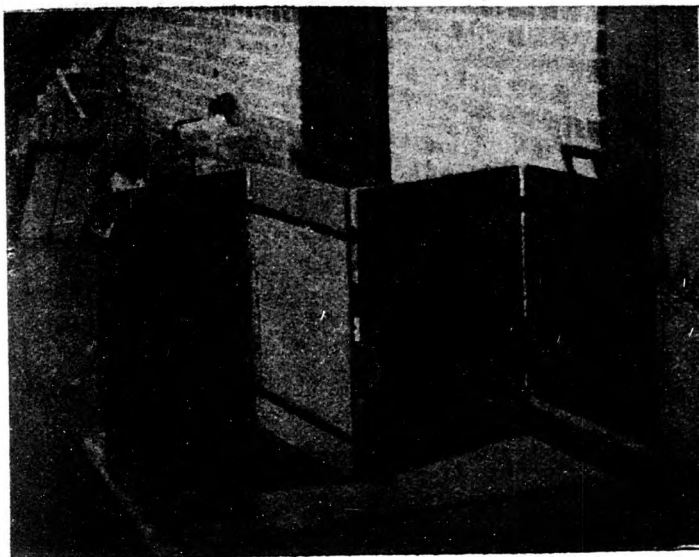
Kivánatra az érdeklődőknek készséggel szolgál fentirt iroda legolcsóbb ajánlatokkal, szakiratokkal, valamint bármely irányu felvilágosítással.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Sertésel fogó-készülék.

Sertéseken több oly műveletet szokás és szükséges végrehajtani, amit anélkül, hogy az állatot elfognánk és rögzítsünk, nem lehet eszközölni. Legáltalában is erős zavarással, nyugtalanítással, kifárasztással, de sokszor kínzással is kapcsolatos a falkából egyes állatoknak a hatalmunkba ejtése, akár akkor, mikor herélni, vagy miskárolni kell az állatot, akár pedig mikor pl. a fülén meg kell bélyegezni, betegségre meg kell vizsgálni s orvosolni, esetleg beojsítani stb. szükséges.

Szokásban van ily alkalmakkor pl. egy hosszú dorongra erősített vasfogóval az állat lábát elfogni s

Sertésel fogó készülék.

aztán földre teperni; vagy pedig pusztán kézzel eszközölni ugyan ezt, rémítő erőfeszítéssel, hajhászással, ütéssel, veréssel, ordításokkal s az emberre nézve gyakran veszélyes is.

Kerülendő az ilyen enbertelenebb és veszélyes eljárást, azt a készüléket vehetjük igénybe, amelyet az itt levő két rajzban bemutatunk.

Ez a sertés-kalodának nevezhető készülék, mint az 1. képen látjuk, vaspántokkal felszerelt és olasz-falszerűleg mindkét irányban összehajtható 4 deszkafalból áll, melyek mindegyike 50 cm. széles, 60 cm. magas 1—1/2 cm. vastag s fogantyúval is el van látva, hogy egy darabbá összehajtván, kényelmesebben legyen szállítható és eltehető.

A falkából ezen deszkafalakhoz hajtott, vagy valamely eleséggel odacsalt egy vagy több állat oly módon zárható körül igen gyorsan e készülékkel, amint azt a 2. kép feltünteti és pedig anélkül, hogy a rendszerint szilajabb sertés az emberben valami kárt tehetne.

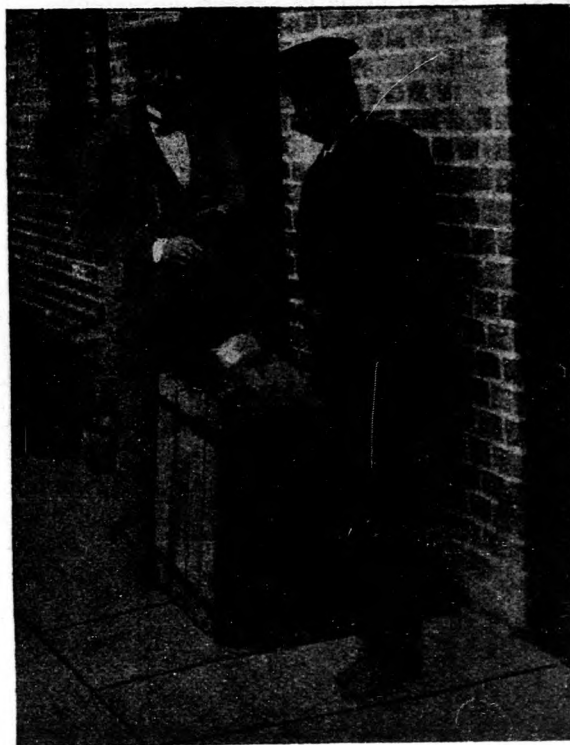
Különbben oly egyszerű és olcsón állítható ez az eszköz, hogy házilag bárhol meg lehet csinálni.

A tyuktenyésztés tizparancsolata.

1. Gondoskodjunk korai keltetésről; május után csak akkor keltessünk, ha vágni való baromfit akarunk nevelni. Mert csak a június előtt kikelt csibék fejlődhetnek ki tökéletesen a legkedvezőbb évszakban és válnak már ősszel jó tojókká?

1. A tyukokat legfeljebb a harmadik év végén használjuk.

3. Minden második-harmadik évben hozsunk egy új egészséges, élénk, erős kakast, mely két évnél fiatalabb, se négy évnél öregebb ne legyen (könnyű vagy közepsúlyú fajtáknál 8—10 tyukot számítva egy kakasra).

4. Keltetéshez való tojást mindig a legjobb és legkifejlettebb tyukoktól vegyünk, amelyek életkora 2—3 év között van. A keltetéshez való tojásnak nem szabad 14 naposnál régebbinek lenni.

5. Hidegtől és nedveségtől óvni kell a tyukokat, különösen pedig a csirkéket; a száraz hideg kevésbé ártalmas.

6. A tyukok legjobban pázsitos udvaron fejlődnek, ahol ilyen rendelkezésre nem áll, mindennap zöldseget, fűvet vagy salátát adjunk nekik.

7. Az etetést rendszeresen kell végezni, naponta kétszer-háromszor, csikéknél az első hat hétben gyakrabban és nagy gonddal. A nagyon nedvdus eleséget kerüljük.

8. Mindennap friss vizet adjunk a baromfiaknak.

9. Az etető, itató edényeket föltétlenül tisztán tartassuk.

10. Az ólat minden 8 napban tisztítsuk ki és évenként kétszer mézstejjel meszeltessük ki. A körülkerített kifutóknál arra kell ügyelni, hogy ezek is idővel nagyon be ne piszkolódjának. Ezt legjobban a talaj gyakori felásásával és fűmaggal való bevetésével érhetjük el.

A gyümölcsfák trágyázásáról.

Vannak hazánknak egyes vidékei, hol már belátták és tudatára ébredtek annak, hogy milyen sokoldalú haszonnal jár a gyümölcsfák ültetése, mert eltekintve azon körülménytől, hogy a népnek főjövedelmi forrását képezi, ezenfelül még nemzetgazdasági szempontból is pótolhatatlan. Azonban eltekintve ezen vidékektől, a hol gondos és rendszeres ápolásba részesítik a gyümölcsfákat, számnélküli azok száma, a hol ápolásával egyáltalán nem törődnek. Pedig a gyümölcsfa is épp úgy, mint bármely más kultúr-növényünk egy ugyanazon tápanyagokat igényli a talajból s ugyanazon igényeket támasztja iránta.

Altalában a gyümölcsfákat trágyázásba nem részesítik, úgy vélekedvén, elég helytelenül, hogy a fa azt elterülő gyökérzete miatt értékesíteni úgy sem tudja; ennek eredménye aztán a sokkal csekélyebb termés, mivel a fa termőgályait teljesen meg nem érlelheti, ki nem fejlesztheti s így keveset terem, ennek eredménye a fák satnya kinézése, alacsony volta, már pedig ennek arányában kevesebb a termés is. Továbbá a nem gondozott fák nem bírnak ellenállani a különféle paraziták bántalmainak, mert szervezetük tökéletlen, gyenge, nem eléggé kifejlődött s ezért áll be a korai terméketlenség és korai elöregedés, mert képtelenek termést adni.

A különböző tápanyagot tartalmazó trágyafélék alkalmazása előtt figyelembe kell venni, hogy melyikre van annak legnagyobb szüksége, mert a különböző trágyaféleségek a bennük levő növényi tápanyag szerint más és más hatást hoznak létre. Így pl. a nitrogén-tartalmú trágyaféleségek a fa lombzatát és hajtásait nevelik, egyszóval erőteljes buja fejlődést eredményeznek, a foszforsav-tartalmúak a terméshozam nagyságát segítik elő, míg a káliumtartalmúak a fa szövetét gyarapítják. A gyümölcsfák trágyázása több körülményhez alkalmazkodjék, mert a fa kora, annak terébélyessége, a talaj minősége stb. olyan körülmények mind, a melyek figyelmen kívül hagyása hátrány volna.

A fák rendszeres trágyázására legalkalmasabb az istállótrágyával vagy trágyalével kombinált műtrágyafélék, a melyekből a szükség szerint kiválasztva oly mennyiségben alkalmazzuk, hogy a fa 1 négyszög méter területre istállótrágyából 4—5 kg., a különböző speciális trágyákból pedig szintén akkora területre egyenként 50—60 kg.-ot kapjon.

Szó szerint.

Urnő: (a cselédhez); Hát a tojás?

Cseléd: Nem hoztam.

Urnő: Miért nem?

Cs. led: Azt tetszett mondani, hogy csak akkor hozzak, ha ötöt adnak husz fillérért.

Urnő: És mennyit adnak?

Cseléd: Hatot kérem, hát nem mertem hozni.

Hogy tud-e ülni?

Inas: Egy lovat akarok kibérelni az uram számára.

Lókölesönző: Lehet! de tud-e az ura jól lovon ülni, mit aszerint választhatnánk.

Inas: Hogy tud-e lovon ülni? Nemesak lovon, de Váczon is ült már!

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(26)

Az előszobába pompás ágyat vetettek számára, hol kipihenje a szebeni ut fáradalmait. Azonban a puha ágyat éppen úgy találták reggel, a mint azt este fölvetették! Nem feküdt volna bele az öreg góbé abba a szép fehér vetett ágyba, azokra a gyönyörű csipkés párnákra, a nagy világ minden kineseért! hanem zekéjét leteríté az ágy elé — végig dült a padlón és ott aludt a ezondráján reggelig.

Napkeletkor elindultak Fenyővárra felé, de a kocsis sem tudta, hogy kiket viszen a szánkóján, csak úgy sejtette, mert nagyon be voltak burkolózva, takarózva bundákkal mind a hárman.

XIII. Fejezet. A mosolygó halott.

A prűszkölő lovak lábai alatt millió színben ragyogott, szikrázott a hó, a mint a fölkelő nap sárgavörös színei visszaverődtek a vakító fehér földtakaróról.

Négy paripa szaladott a szánka előtt, s fölverték gyors lábaikkal a puha havat. — úgy látszott, mintha nem a földön, hanem csillámló, fehér fellegeken haladnának.

— Oh ha feldülünk! — rebegé az egyik bundába burkolt reszkető hangon.

— Ujra fölkeredünk, mert az ütés itt lehetetlen. Puha, pehelyszerű hóval van behintve utunk mindenfelé, hogy meg ne üthessük magunkat valahogy.

— Están bácsinak minden pompás szokott lenni, ha mindjárt a legkényelmetlenebb is.

— Engem így tanított az élet.

— Hogy a puha ágy mellett a padlón háljon?...

— Nem akarom elkényeztetni az öreg esont-

A mosolygó halott.

jaimat. Annélkül is vén vagyok, hátha még kényes leszek? Hogyan bírom ki a kóborlást hónapokig egy végben?

— Igaz... De a feldülést elkerülhetjük ma, nemde?

— Abban ma nem lesz részünk. Nyugodtak lehetnek felőle. A kocsis minden arkát-bokrát ismeri az utnak. Akár elszunnyadhatunk.

***

Előzzük meg szánkázó utassainkat három órával, — tekintsünk be a „befalazott kastély” udvarára, mielőtt vendégeink oda érkeznek.

Az öreg udvarbíró végig simítja ősz szakálát s maga elé néz a kis lakó-szoba padlójára néhány másodpercre, mintha szemei előtt végig vonulni látná azokat az alakokat, akikről két ifju vendégének beszél.

— Es azóta nem hallották hírét a kastély urának? — kérdi az egyik ifju, kiben Váry Benő daliás alakjára ismerünk.

— Nem. Az ajtókat berakattam, befalaztattam rendre, csupán a nagy tölgy ajtót kiméltem meg a többi sorsától. Azóta nem járt lelkes ember belül rajta. Mintha ma is látnám ömeltősága erős alakját abban a ragyogó honvédtiszti ruhában, mely ugy fénylett, csillogott, hogy a hold sem mert reá nézni.

Elrobogott, magával vitte legszebb paripáit s nem láttuk többé soha. A méltóságos asszony ott pihen egy üveges koporsóban a sírbolt alatt. Huga nem jött, hogy átvegye jogos birtokát. Tizenöt év óta nem beszél emberekkel, sőt vannak gonosz nyelvek, akik nem átalják kétségbe vonni a kisasszony személyazonosságát sem.

— Miként lehet még abban is kételkedni?

— Hát kérem szépen az urakat, az nem is olyan mindennapi dolog. A kisasszony — köztünk legyen mondva, — hát elveszett volt tovább egy évnél, aztán, hogy a méltóságos asszony meghalt és a kastély ura eltávozott, — hát előkerült nagy rejtélyesen, de a színét kevesen látták, mert két cselédjén kívül mással nem beszélt. Pépig hát ez a kastély a sajátja volna, meg a méltóságos asszony ott a sírboltban testvére volna, de nem tud senkiről, semmiről. Ott ül Székváron.

— Más örököse nincs e kastélynak?

— Lenni lenne, de...

— De?

— Hát lehet, hogy van is, nincs is!?

— Nem értem öreg bácsi.

— Ugy van, hogy volt, — nincs — és lehet.

— Nagyon homályosan beszél. Hát ki volt volna?

— Az öreg udvarbíró közelebb húzta székét az urakhoz s folytatta halkán az előadását.

— A méltóságos asszonynak volt egy kis leánya. Itthon nem halt meg, mert nem temették el, — a méltóságos ur sem vitte magával, mert nem láttuk. Tehát valahol él, de hol? azt nem tudja senki.

— Hát a cselédség?

— A belső alkalmazottakat utolsó elbucuzása előtt fél nappal mind elbocsátotta. Nekünk meg nem volt szabad bejárni, mert a majorban van helyünk, nem a kastély termeiben. Így aztán nem tudtuk meg egész bizonyosan semmit.

— Rejtélyes történet!

— Bizony nem mindennapi.

— Keresték már a gyermeket?

— Istenem! hát ki kereste volna? Mi végezzük teendőinket és várjuk a jövő urunkat hűségesen. Mert gazdát csak nem választhatunk magunknak közkívánnatra?!...

Benő németül szólt Viktorhoz, hogy az öreg ne értse meg.

— Itt nem találkozhatunk senkivel barátom. Akár tovább mehetünk.

— Székvárra?

— Ott nem fogadnak el. Hallod, hogy elzárkózott a nagynéni?!

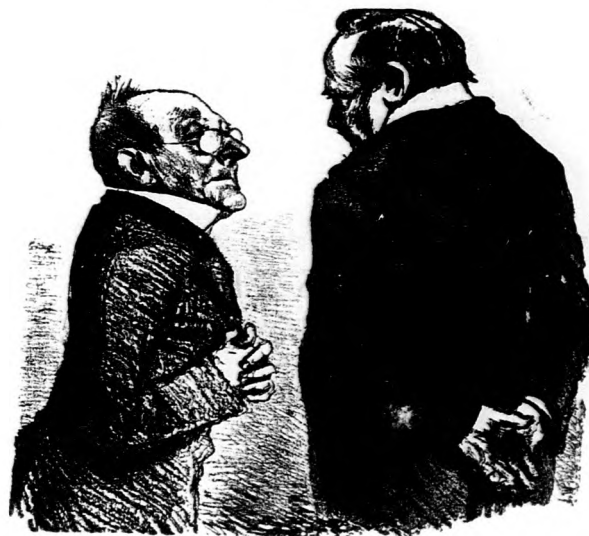
— Elfogadnak... Bizd reám. A haza minden előtt!

— Tehát indulunk?

— Azonnal nyergeltess.

(Folyt. köv)

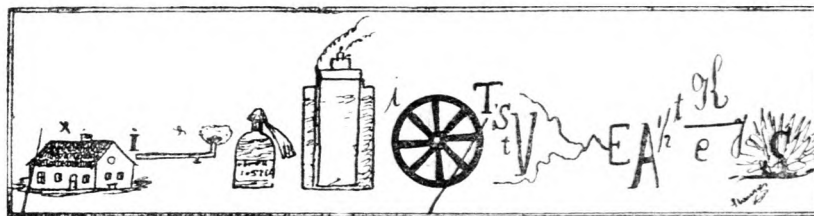
Számítás.

— Három orvost járatsz a feleségedhez oly csekély baj miatt?

— Hja, barátom, a sok szakács, hátha mégis elsőzza a levest...

Képrejtvény.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. július hó 12.

A „Független Ujság” 24. számában közölt talány megfejtése:

«Képzelt beteg.»

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Beke Piroka, Kécskés Mari, Benedek Józsefné, Merhánné D. Mari, Szücs Pál, Retegyi János, Wersiczky Aladár, Borbáth József, Szabó József, B. Szabó Sándor, Veres István, Mezőturi Gazd. Egyesület.

A sorshuzárnál Mezőturi Gazdasági Egyesület (Csellenger Gyula g. e. titkár) neve jött ki elsőnek, kinek a kitézött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Kis-Székely pusztulása” című regénykötetét küldöttük meg.

Képeinkhez

A Lourdes-i bucsuhely. Franciaországban rossz napok járnak a barátokra, zárdákra, apácákra. A francia belügyminiszter nagy üldözésben részesítette a tulszaporodott hitpásztorokat. Már-már a világhírű bucsujáró és gyógyhelyet Lourdest is bezáratta, mivel tudományosan bebizonyították, hogy az a forrás semmiféle gyógyanyagot nem tartalmaz és közönséges csalás a csodatevése. Azonban a négyezer lakosu kis városka, mely csupán a bucsujárók után él, elvesztette volna kenyerét, miért is a város polgármestere kérelmére megkegyelmeztek a csodahelynek, hogy látogassák ezután is vendégek százezrei, nem azért, hogy ott esoda volna, hanem azért, hogy a nép megéllhessen a bucsujárók után. Képünk a esodakutnál levő betegek csoportját mutatja és igen érdekes fölvetelben.

Az erdő mélyén. „Akkor szép az erdő, mikor zöld, mikor a vadgalamb benne költ.” Eppen egy ilyen zöld-sátoros erdőrészletet mutat a képünk. Magas fák sudarai hivatogatólag integetnek lombosáruk alá. A vadak is elbujhatnak az erdő mélyén, hol a vadgalamb édes-bus hangja hallatszik a lombok közül. Szép vagy óh természet, még képben is szép vagy.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Laczkó Istvánné urasszonyának. A komlót igen is szépen lehet értékesíteni, de *csakis a nemesített kerti komlót*, melyet sörgyártásra használnak. Azonban a vadon tenyésző ugynevezett vadkomló erre nem alkalmas és így értéktelen. Azt a nemes vonzalmat és igazán becses ragaszkodást, melylyel lapunk iránt van, igen köszönjük. A „Független Ujság” erre a forró szeretetre mindenkor rászolgált. Üdvözlét. — **Szondi Mihály** urnak. Tévedés lesz a dologban. Nem jó, ha a magyar ember mindjárt a markát köpi, ha baja van valakivel, mert ellehet azt esendesen és sokkal jobban intézni, csak meg kell érteni egyik a másikat. Mihály gazdának igen rossz tanácsadója lehet, hát azért irunk így, hogy az is megértse. Most pedig beszéljünk az ügyes bajos kérdéstről. Először is forduljon teljes bizalommal a főszoigabíró urhoz, mert tudni kell, hogy a behordást nem a cséplés miatt akadályozza a rendelet, hanem *tűrendészeti szempontból*. Ez a rendelet megyénként változik, tehát a főszoigabíró ur az ottani szabályt legjobban tudja. Ezért kell tőle megkérdezni teljes bizalommal. A gőzgéppel való cséplésre vonatkozó kérdéseire is a főszoigabíró ur válaszolni fog. Ami pedig azt a különös szabályrendeletet illeti, hogy az minden megyében más és másképpen alakul, ahogy a megyei uraknak jól esik, hát ezen is segítve lesz ném-sokára, mert éppen most készül egy új törvényezikk, mely az egész országban egyöntetileg fog intézkedni és megszünteti az esetleges tasáskodásokat. Addig is békés uton intézzük a bajunkat, mert úgy jobb és biztosabb. — **Molnár Vendel, Barabás Ábel, Renner Rezső, Ercsi György, Szloboda Péter** urnak: sorsjegyeik nem huzattak ki. — **Szeres Márton** urnak. Jóságos sorsjegyet a törlesztési nyereménynyel kihuzták. — **Beke József** urnak. Magyar Vöröskereszt sorsjegye a törlesztő huzáson nyert.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK SYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1903. június 27-én.

Marhák. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 08-20—08-80 K. *Rosa* 6-20 K-tól 6-25 K-ig. *Árpa* 11-60 K-tól 12— K-ig, jobb minőségű 12-40 K-tól 12-60 K-ig. *Zab* 12— K. *Tengeri* 8-80 K. *Liszt* ára 100 kg.-ként.

sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26-80	26-20	25-30	24-60	24-00	23-50	22-40	20-80	13-00	

Takarmányvásár. Réti szena 540—640 fillér, muhar 580—620 fillér, zsupszalma 210—230 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlaft ürű 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 128—140 fillér, 260—280 kg.-mos 124—128 fillér, öreg 300 kg.-os tuli 122—124 fillér, szerb 118—120 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 70'—74'—, középminőségű 62'—69'—, alárendelt minőségű magyar ökör 52'—60'—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50'—66'00, magyar tehén középminőségű 48'—52'00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44'—, 50'00, szerbiai ökör jobb minőségű 50'—68'—, kivitel —, középminőségű 34'—40'—, szerbiai bika 46'—68'—, szerbia bivaly 30'—52'—, kiv. 50'— koronáig métermázsánként élősulyban élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Saromfivásár. Tyuk páronként 2-40—3-80 K, csirke 1-60—1-80 K, káppan hizott 3-50 K.—8-10 K. Rucza 2-80—4-80 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 5-40—6-00 K.

Tojás alföldi 68—70 K. erdélyi 66—68 K, lánként. Tea. tojás 100 drb 8-40—9-80 K.

Tejtermékek. Teavaj 1-80—2-20, tejfől 64—76 fillér literenként, főzővaj 1-40—1-60 K, tehénturó 20—32 fillér kg.-ként.

Zöltség. Sárgarépa 100 kötés K. 0-00—0-00 1 q 16-00—18-00 Petrezselyem 100 kötés 00—0-00, 1 q 14'—18'—, zeller 100 drb 1-00—1-60, karalábé 1-40—2-00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6-00 q 6-00—20-60, foghagyma 30'—32'—, vörösrépa 100 drb. 1-60—2-00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32-00—, kelkáposzta 100 drb 4-00—8-00, vöröskáposzta 00'—00'—, fejessaláta 5-00—1-60, kötött saláta 0-00—0-00, burgonya rozsa 1 q 50-00—1-80, sárga 5-80—5-60

A „Lóhere” védjegyű

Thomas-Salak

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

VÉDJEGY

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény, kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre. Ezen thomassalak huzánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a „LÓHERE” védjegyű thomassalak tartalmazik a csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere” védjegy kezeségét nyújt az áru föltétlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:

László Marcell BUDAPEST, VI., Teréz-körút 22. sz.

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (tűvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kivitel osztály: A társaság berlini fiókja mind n.f.le elemi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előleglet is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
 konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
 szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
 Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra
 melyek idei első sorozata f. é. július hó 8, 9 és
 10-én tartatatik meg.
 Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:
Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. s Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gőzcséplőgépek
 egy magyar állami 8 HP, egy Shuttleworth, egy Nicholson,
 öt magyar állami 6 HP, egy Robey-Shuttleworth, két első
 magyar 4 HP, egy Shuttleworth-első magyar gazdasági
 3 és 1/2 HP egy Hofherr és Schrantz 2 1/2 HP gőzcséplőkészlet,
 5 szalmakazalozó, mind gyárilag a legkiogástalanabbul kija-
 vitva olcsó ár és kedvező fizetési feltételek mellett eladásra
 ajánlatnak **SZÜCS ÖDÖN** által **Baján**.

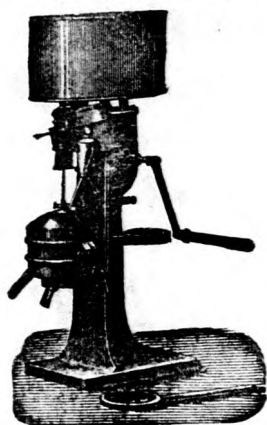
THOMAS-SALAK
 a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes
 kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre Hatása éppen
 oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitünő
 műtrágyát egy összfoszforsav, mint ezitromsavban oldható-
 ság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelki-
 ismeretesen szállítja
Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Terež-körut 3.
 a Thomas-salakgyárak, Berlin W. vezérképviselője a magyar
 korona országainak területén.
 Óvakodjunk a hamisítá- Minden zsák ólom-
 saktól és csakis csillag zárral és tartalom-
 védjeggyel ellátott Stern-Marke jelzéssel van ellátva.
 zsákokat vegyünk át.

Hirdetések
 felvételnek a kiadóhivatalban
 Budapest, Üllői-ut 25. szám.

Kühne E. — hazánk legrégebb — Mosonban
 gazdasági gépgyárában
 elismert gondos kivitelben kaphatók: **czukorrépa-, kukoricza- és burgonya-miveléshez**
 legalkalmasabb és legújabb szerkezetű **kézi, egy- és többsoros fogatos kapálóeszközök**
 és töltőgetők. Alapított 1856-ban.
Lógereblyék különféle szerkezetben. **Fűkaszáló- és aratógépek** lényegesen
 leszállított árban. Bevált hírneves „**Mosoni Drill**” tolókerekes **sortvetőgépek.**
Kézi- és járgányos cséplőgépek, különféle szerkezetű **egy- és többvasu**
 ekék, szántótörlő- és rétboronák, min-
 dennemű talajmivelő eszközök dus
 választékban.
FŐRAKTÁR
 Budapest, VI., Váci-körut 75a.

▼ ▼ A POZSONYI II. MEZOGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ▼ ▼
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentúl for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főzőgép**
 (Magy. szabad. 20232. sz.)

mely
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főzése!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

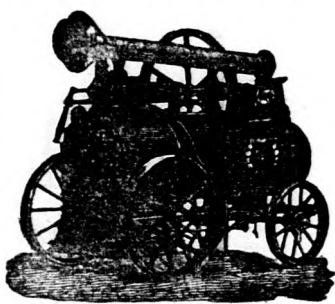
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenmü tejjgazdasági
 gépek

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcseplőkeszletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.

Összesen . . . 1.858.520.30 kor.

Első évi fölösleg . . . 90.349.— kor.

**Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az
 ember életére különféle módokat szerint.**

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
 és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
 volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők köz-
 vetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-
 séggel szolgál az Igazgatóság.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 500 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemü nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografialag leg-
 szebben, legolcsóbban sokszorosíttatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölteknak.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12.4% tiszta
 káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
 tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
 továbbá mindennemü egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitünő minő-
 ségben szállít a

**„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
 részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.